

Obsah

Seznam obrázků a grafů	8
Seznam tabulek	9
Značky a symboly v učebním textu	10
Úvodem	11
1. KAPITOLA: ZÁKLADNÍ POJMY Z HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY	15
1.1 Co je to hospodářská politika?	16
1.2 Jak funguje hospodářská politika	18
1.2.1 Stručná historie teorie a praxe hospodářské politiky do konce 20. století	18
1.2.2 Velká hospodářská krize, 1929–1933 a následný nástup intervencionismu	19
1.2.3 Šedesátá léta – Zlatý věk kapitalismu	20
1.2.4 Sedmdesátá léta: Krize intervencionistické politiky	21
1.2.5 Osmdesátá léta: Konzervativní obrat	22
1.2.6 Devadesátá léta: Ideologická a technologická revoluce	22
1.2.7 První desetiletí 21. století a současnost	23
1.2.8 Proces transformace	24
1.3 Cíle hospodářské politiky	30
1.3.1 Hierarchie cílů hospodářské politiky	30
1.3.2 Maximalizace společenského blahobytu	31
1.3.3 Základní společenské cíle	31
1.3.4 Jaký je hlavní tradiční cíl hospodářské politiky?	33
1.3.5 Ekonomické cíle hospodářské politiky	33
1.3.6 Nezaměstnanost	35
1.3.7 Inflace	37
1.3.8 Vnější cíle hospodářské politiky	40
1.3.9 Vztah mezi cíli hospodářské politiky	44
1.3.10 Vztah mezi vnitřními a vnějšími cíli hospodářské politiky	46
1.4 Nositelé hospodářské politiky	49
1.4.1 Potřeba konsensu v hospodářské politice	50
1.5 Nástroje hospodářské politiky	51
1.5.1 Vztahy mezi nástroji a cíli	52
1.5.2 Provádět hospodářskou politiku či nikoliv?	53
2. KAPITOLA: MAKROEKONOMICKÉ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY	61
2.1 Fiskální politika	63
2.1.1 Definice, cíle a nositelé fiskální politiky	63
2.1.2 Nástroje fiskální politiky	63
2.1.3 Typy rozpočtových deficitů	67
2.2 Monetární politika	68
2.2.1 Definice a cíle monetární politiky	68

2.2.2	Nositelé monetární politiky	69
2.2.3	Nástroje monetární politiky	71
2.2.4	Inflační cílování	74
2.2.5	Nekonvenční měnová politika	75
2.3	Vnější hospodářská politika	77
2.3.1	Definice, cíle a nositelé vnější hospodářské politiky	77
2.3.2	Východiska, zásady a problémy realizace VHP	78
2.3.3	Otevřenost ekonomiky	78
2.3.4	Nástroje vnější hospodářské politiky	79
1.3.5	Vyrovňovací mechanismy platební bilance	82
2.3.6	Mezinárodní ekonomické organizace	83
3.	KAPITOLA: EKONOMICKÁ INTEGRACE A HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA EU	91
3.1	Formy integrace a další integrační uskupení	92
3.1.1	Druhy a formy integrace	92
3.1.2	Další integrační uskupení ve světě	93
3.2	Vznik Evropské integrace	93
3.2.1	Situace v Evropě po 2. světové válce	93
3.2.2	Společný trh s uhlím a ocelí	94
3.2.3	Evropské hospodářské společenství	95
3.2.4	Jednotný evropský akt	95
3.2.5	Smlouva o Evropské unii	96
3.3	Historický vývoj evropské integrace	96
3.4	Institucionální uspořádání EU	103
3.4.1	Pilíře a politiky EU	103
3.4.1.1	Společná obchodní politika	104
3.4.1.2	Společná zemědělská politika	104
3.4.1.3	Společná dopravní politika	105
3.4.2	Druhy dokumentů EU a mechanismy jejich přijímání	106
3.4.3	Vybrané dokumenty EU	106
3.4.3.1	Lisabonská strategie	107
3.4.3.2	Agenda 2020	107
3.4.3.3	Horizont Evropa	108
3.5	Financování EU a Evropské fondy	109
3.5.1	Principy rozpočtové politiky	109
3.5.2	Výdaje rozpočtu EU	110
3.5.3	Příjmy rozpočtu EU	111
3.6	Hospodářská a měnová unie	112
3.7	Problém měnové integrace EU	114
3.7.1	Měnová koordinace v Evropské unii; cesty vedoucí k jednotné měně	114
3.7.2	Hospodářská a měnová unie (EMU) a euro; efekty EMU	117
3.8	Co je nutné splnit na cestě k euru?	118
3.8.1	Z jakých úkolů tedy budeme hodnocení?	119

4. KAPITOLA: OBLASTI PŮSOBENÍ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY	123
4.1 Strukturální politika	124
3.1.1 Struktura a strukturální změny	124
4.1.2 Strukturální krize	126
4.1.3 Základní oblasti a nástroje strukturální politiky	128
4.1.4 Teoretické přístupy ke strukturální politice	129
4.1.5 Typy strukturální politiky	130
4.2 Politika ochrany hospodářské soutěže	132
4.2.1 Formy omezování konkurence	133
4.2.2 Nástroje politiky hospodářské soutěže	137
4.2.3 Teoretické přístupy k politice ochrany hospodářské soutěže	138
4.3 Sociální politika	141
4.3.1 Funkce sociální politiky	142
4.3.2 Principy sociální politiky	142
4.3.3 Nástroje sociální politiky	143
4.3.4 Efektivnost sociální politiky	143
4.3.5 Pojetí sociální politiky	144
4.3.6 Teoretické přístupy k sociální politice	146
4.4 Politika rozdělování	147
4.4.1 Měření nerovností	147
4.4.2 Příčiny přerozdělování	150
4.4.3 Nástroje politiky rozdělování	150
4.4.4 Teoretická východiska politiky rozdělování	151
4.5 Politika zaměstnanosti	152
4.5.1 Cíle a nástroje státní politiky zaměstnanosti	153
4.5.2 Pasivní politika zaměstnanosti	155
4.5.3 Aktivní politika zaměstnanosti	156
4.6 Regionální politika	157
4.6.1 Motivy existence regionální politiky	158
4.6.2 Nástroje regionální politiky	159
4.6.3 Teoretická východiska regionální politiky a její pojetí	161
4.7 Politika ochrany životního prostředí	162
4.7.1 Ekonomické chápání životního prostředí	163
4.7.2 Ekologická politika	163
4.7.3 Nástroje ekologické politiky	166
4.7.4 Environmentální šetrnost	166
Vzorový test	171
Slovník pojmů	173
Literatura	174
Odkazy na statistická data	179